

Αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2-3-01 (ΦΕΚ 266 Β' /14-3-01)απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ: Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α/137/1985) Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ2.2.1/23.5.2000 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000".
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11.5.99 "Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ Α/245/24.11.95) "Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ".
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 (Εγκύκλιος 2) απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".
5. Τις διατάξεις του Ν. 1418/84 (ΦΕΚ Α/23/29.2.84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1.
6. Τις διατάξεις του Ν. 2229/1994 (ΦΕΚ Α/138/ 31.8.1994) "Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν. 1418/84 και άλλες διατάξεις".
7. Τις διατάξεις του Π.Δ. 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31.12.85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του Π.Δ. 23/93 (ΦΕΚ Α/8/5.2.1993) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις των οδηγιών 71/304, 71/305, 78/669, 89/440 και 89/665 της Ε.Ε." όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
9. Τις διατάξεις του Ν. 1568/85 (ΦΕΚ Α/177/1985) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
10. Το Π.Δ. 305/1996 (ΦΕΚ Α/212/29.8.96) "Ελάχιστες Προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
11. Το Π.Δ. 17/96 "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/ 383/ΕΟΚ", και επειδή:
 1. Από ανάλυση των αιτιών των ατυχημάτων σε τεχνικά έργα προκύπτει ότι για την πρόληψή τους δεν αρκεί η λήψη μέτρων μόνο κατά τη φάση της κατασκευής τους.

2. Απαιτούνται μέτρα πολύ πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο για να εφαρμοστεί μία αποτελεσματική πολιτική πρόληψης των ατυχημάτων ,δηλαδή από τη φάση ακόμη της αρχικής μελέτης του έργου και την οργάνωση του εργοταξίου.
3. Τα στοιχεία των ερευνών δείχνουν ότι μεγάλο ποσοστό των ατυχημάτων που συμβαίνουν κατά την εκτέλεση του έργου, συνδέονται με εσφαλμένες επιλογές, αμέλειες ή παραλείψεις από την αρχική σύλληψη μέχρι την οριστική μελέτη του έργου.
4. Ο μελετητής του έργου έχει καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη των κινδύνων για εκείνους που θα κατασκευάσουν, συντηρήσουν, επισκευάσουν και λειτουργήσουν το έργο.
5. Η σημαντικότερη συνεισφορά του μελετητή στην πρόληψη των κινδύνων, αναμένεται κατά τη φάση της αρχικής σύλληψης και μελέτης σκοπιμότητας του έργου, όταν υπάρχουν ακόμη ανοικτές εναλλακτικές επιλογές.
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την ένταξη των κατωτέρω άρθρων στην Ε.Σ.Υ. της μελέτης κάθε έργου:

Άρθρο 1

Γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου

Ο ανάδοχος μελέτης οφείλει να επισημάνει έγκαιρα στον ΚΤΕ τους κινδύνους οι οποίοι συνδέονται τόσο με τις βασικές παραδοχές του έργου, όσο και με τις τεχνικές απαιτήσεις της κατασκευής.

Ο ανάδοχος μελέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του κατά το σχεδιασμό του ΤΕ, τις γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96, προσαρμοσμένες για τα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- Την εξάλειψη των κινδύνων.
- Την αντιμετώπιση των κινδύνων στην πηγή τους.
- Την εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψής τους.
- Την περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την κατασκευή, συντήρηση ή επισκευή του έργου.
- Την αντικατάσταση επικίνδυνων υλικών από λιγότερο επικίνδυνα.
- Την προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- Την προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις.

- Τις αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή/και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.
 - Την πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.
 - Το σχεδιασμό ενός συστήματος διαχείρισης της πρόληψης του εργασιακού κινδύνου, στο οποίο θα αναφέρονται συγκεκριμένα οι ρόλοι και αρμοδιότητες των στελεχών διοίκησης του έργου, καθώς και των ειδικών θεσμών για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου (Τεχνικός Ασφάλειας, Συντονιστής Ασφάλειας και Υγείας της Εργασίας, Ιατρός Εργασίας, Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας των Εργαζομένων) που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Επίσης θα περιλαμβάνονται οι βασικές διαδικασίες ασφάλειας και υγείας της εργασίας (π.χ. αναφορά εργατικών ατυχημάτων, έκτακτης ανάγκης, χρήση εκρηκτικών, κατάρτισης προσωπικού, ιατρικών εξετάσεων), καθώς και οδηγίες ασφαλούς εργασίας, όπου αυτό απαιτείται (π.χ. χρήση μέσων ατομικής προστασίας, εργασία σε ύψος).
- Σκοπός του συστήματος είναι να αποτελέσει τη βάση για το σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου συστήματος οργάνωσης και διαχείρισης της ασφάλειας από τον ανάδοχο κατασκευής

Άρθρο 2

Ορισμός και αντικείμενο Συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας της Εργασίας (ΑΥΕ)

Ο ανάδοχος μελέτης είναι υποχρεωμένος να ορίσει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Π.Δ. 305/96, Συντονιστή θεμάτων ΑΥΕ, ο οποίος και αναλαμβάνει την ευθύνη σύνταξης του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) κατά το στάδιο της μελέτης.

Τα ονόματα των συντονιστών θα πρέπει να ανακοινωθούν στον ΚΤΕ εντός ενός μηνός από την ημερομηνία ανάθεσης της μελέτης. Στους Συντονιστές αυτούς θα ανατεθεί η εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Π.Δ. 305/96.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο (ΣΑΥ)-(ΦΑΥ)

Ο ανάδοχος μελέτης οφείλει να υποβάλει με το πέρας της μελέτης το Σχέδιο και το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας του έργου.

3.1 Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το περιεχόμενο του ΣΑΥ ορίζονται οι εξής:

- Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
- Πληροφορίες για κινδύνους που δεν μπορεί να αποφευχθούν.

- Εναλλακτικές μεθόδους εργασίας για εργασίες που οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Για τον εναπομείναντα εργασιακό κίνδυνο, θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του.
- Πληροφορίες για υλικά κατασκευής που μπορεί να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων.
- Μελέτες για κατασκευές, διατάξεις και εξοπλισμούς που απαιτούνται για εργασίες υψηλού κινδύνου και προκύπτουν από τις μελέτες (ειδικοί τύποι ικριωμάτων, διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος, μεγάλα ορύγματα ή επιχώματα κ.λπ.).
- Διαδικασίες για το χειρισμό θεμάτων ασφάλειας και υγείας για μελέτες που γίνονται αφού έχει αρχίσει η κατασκευή του έργου.

3.2 Το ΦΑΥ θα περιέχει μόνο τα βασικά στοιχεία του έργου, καθώς και οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία ενδεχόμενα να πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο κατά τα επόμενα στάδια της μελέτης, όσο και κατά τη διάρκεια της ζωής του έργου, όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού, κ.λπ. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών συντήρησης, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κ.λπ.), στην πυρασφάλεια κ.λπ.

3.3 Επισημαίνεται ότι το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης και υποβάλλονται για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του ΚτΕ.

3.4 Όταν υπάρχει ανάγκη έκδοσης οικοδομικής άδειας, τότε υποβάλλονται και στην Πολεοδομία.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Μαρτίου 2001

Αριθ. ΔΕΕΠΠ/οικ./85/14.5.01 (ΦΕΚ 686 Β' /1.6.2001) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α/137/1985) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα»
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ 2.2.1/23.5.2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000)».
3. Τις διατάξεις του ΠΔ 81/99 (ΦΕΚ Α/92/11.5.99) «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ 428/95 (ΦΕΚ Α/245/ 24.11.95) Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων).
4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση «Εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών».
5. Τις διατάξεις του Ν. 1418/84 (ΦΕΚ Α/23/29.2.84) «Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1.
6. Τις διατάξεις του ΠΔ 609/85 (ΦΕΚ Α/223/31.12.85) «Κατασκευή Δημοσίων Έργων» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
7. Τις διατάξεις του Ν.716/77 (ΦΕΚ Α/295/5.10.77) «Περί Μητρώου Μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του ΠΔ 194/79 (ΦΕΚ Α/53/15.3.79) «Περί εκτελέσεως των άρθρων 11 και επόμενα του Ν.716/77» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
9. Τις διατάξεις του ΠΔ 696/74 (ΦΕΚ Α/301/8.10.74) «Περί αμοιβών μηχανικών και σχετικών προδιαγραφών για όλα τα στάδια μελετών» όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
10. Τις διατάξεις του Ν. 1568/85 (ΦΕΚ Α/177/85) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».
11. Τις διατάξεις του Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ Α/212/29.8.96) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
12. Τις διατάξεις του Π.Δ. 17/96 (ΦΕΚ Α/11/18.1.96) «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ,91/383/ΕΟΚ».
13. Την ΚΥΑ 88555/3293/30.9.1988 άρθρο 6 «Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ» που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.

14. Την με αριθμό 130159/7.5.97 εγκύκλιο εφαρμογής του Π.Δ. 305/96 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Καθιερώνουμε το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96, ως απαραίτητα στοιχεία για την έγκριση και παραλαβή (αρθ. 15 και 22 Ν.716/77) μελέτης Δημόσιου Έργου, που εκπονείται: (α) σε στάδιο οριστικής μελέτης, (β) σε στάδιο μελέτης εφαρμογής (ΠΔ 696/74).

Τα παραπάνω ΣΑΥ και ΦΑΥ θα πρέπει να ελέγχονται από τα εντεταλμένα όργανα που εγκρίνουν τις μελέτες, ως προς:

1) το περιεχόμενο τους (αρθ. 3 παρ. 5, 6 και 7 του ΠΔ 305/96)

2) την εφαρμογή των αρχών πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου (αρθ. 4 του ΠΔ 305/96 και αρθ. 7 παρ. 7 του ΠΔ 17/96) και

3) τα θέματα ανάθεσης και κατάρτισής τους (αρθ. 5 του ΠΔ 305/96) και θα πρέπει να αναφέρεται ρητά, η συμμόρφωση με τα παραπάνω (1, 2, 3) του υποβαλλόμενου σταδίου εκπόνησης της μελέτης (οριστική ή εφαρμογής), στην εγκριτική απόφαση και στη βεβαίωση παραλαβής του σταδίου εκπόνησης της μελέτης.

Άλλως η μελέτη δεν εγκρίνεται και θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία του ΠΔ 194/79 (αρθ. 21) για «παραλείψεις ή ελαττώματα διαρκούσης της εκπονήσεως της μελέτης».

Όλα τα παραπάνω ισχύουν για όλες τις μελέτες Δημοσίων Έργων, που εκπονούνται σε στάδιο οριστικής μελέτης ή μελέτης εφαρμογής και θα υποβληθούν για έγκριση μετά από τρεις μήνες από της δημοσιεύσεως της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για τις παραπάνω μελέτες, που θα υποβληθούν για έγκριση μετά από τους τρεις μήνες και για οποιοδήποτε λόγο η παραλαβή τους θα θεωρηθεί ως αυτοδικαίως συντελεσθείσα (αρθ. 22 παρ. 2 Ν.716/77), ισχύουν τα αναφερόμενα στο αρθ. 22 του ΠΔ 194/79 για «παραλείψεις ή ελαττώματα διαπιστούμενα μετά την παραλαβή» και ο ανάδοχος της μελέτης υποχρεούται να ολοκληρώσει την μελέτη του με την κατάρτιση του ΣΑΥ και του ΦΑΥ, σύμφωνα με το αρθ. 19 παρ. 6 και 4 του Ν. 716/77.

Εξυπακούεται βεβαίως ότι η εφαρμογή του ΠΔ 305/96 και ιδιαίτερα των παρ. 3 και 9 του αρθ. 3, είναι υποχρεωτική και για κάθε κατασκευαζόμενο Δημόσιο Έργο (που έχει εγκριθεί η Διακήρυξη Κατασκευής του ή το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη προ της ισχύος της

παρούσας), ανεξάρτητα της ύπαρξης ΣΑΥ και ΦΑΥ στην εγκεκριμένη μελέτη ή της μη αναφοράς των ΣΑΥ και ΦΑΥ στα τεύχη δημοπράτησης.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Μαΐου 2001

Αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/611/24.7.01 (ΦΕΚ 1013 Β' /2.8.2001) απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ : Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα
2. Την με αριθμό Δ17α/10/30/Φ2.2.1/23.5.2000 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ" (ΦΕΚ 664Β/24.5.2000).
3. Τις διατάξεις του Π.Δ.81/99 (ΦΕΚ92Α/11.5.99) «Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ245Α/24.11.95) "Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ"».

4. Την με αριθμό Δ16α/010/9/ΦΔ/9.1.91 απόφαση "Εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών" (Εγκύκλιος 2/91).
5. Τις διατάξεις του Ν.1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29.2.84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ. 1, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με την ποιότητα των έργων.
- 6 Τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 (ΦΕΚ223Α/31.12.85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 (ΦΕΚ 279Α/ 21.12.2000) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ ΕΟΚ", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε.
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
9. Την εργασία του Συμβούλου ΣΔΕΠ/ΔΕ. 10. Το κείμενο εργασίας "Οδηγίες για την Ποιότητα στα Δημόσια Έργα" που έγινε στα πλαίσια του Έτους Ποιότητας 1998
11. Τις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης του Πιλοτικού Προγράμματος "Επιθεώρηση Τεκμηρίωσης του ΠΠΕ" του έργου "Εθνική Οδός Αθηνών Λαμίας, τμήμα από ανισόπεδο Κόμβο Πέτρου Ράλλη μέχρι ανισόπεδο Κόμβο Καβάλας" (Απόφαση του Γεν. Γραμματέα Δ.Ε. με Αρ. Πρωτ. ΔΙΠΑΔ/380/29.6.2000, ορθή επανάληψη 2.11.2000).
12. Την με αρ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ/502/13.10.2000 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 265Β/18.10.2000) για την εκπόνηση και εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα.
13. Το Διεθνές Πρότυπο για την Ποιότητα ΕΛΟΤ ISO 10005:2001 (ISO 10005:1995).

Και επειδή:

1. Υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού των διαδικασιών εκτέλεσης των Δημοσίων Έργων.
2. Η σύνταξη Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή ώστε να μην έρχεται σε αντιφάσεις με τα συμβατικά τεύχη του εκάστοτε έργου και επομένως απαιτούνται οδηγίες για την σύνταξή του.
3. Δεν υπάρχουν οδηγίες του Κυρίου του Έργου όσον αφορά τον έλεγχο και την έγκριση ενός ΠΠΕ και αυτό το κενό καλύπτουν οι παρακάτω οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής, αποφασίζουμε:

Την έγκριση των παρακάτω οδηγιών υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων:

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ (ΠΠΕ)

1. ΓΕΝΙΚΑ

Τα Προγράμματα Ποιότητας στα τεχνικά έργα αφορούν στην έγκαιρη και προληπτικού χαρακτήρα παρακολούθηση της ποιότητας των έργων.

Οι φορείς που είναι δυνατό να εμπλέκονται σε ένα τεχνικό έργο είναι, ανάλογα με την περίπτωση:

- Κύριος του Έργου
- Φορέας Ανάθεσης
- Διευθύνουσα Υπηρεσία/Επιβλέπων
- Σύμβουλος (-οι) Τεχνικής Υποστήριξης
- Μελετητής (ές)
- Κατασκευαστής (Εταιρεία ή Κοινοπραξία)
- Υπεργολάβος (-οι)
- Προμηθευτής (ές) Υλικών

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς σε ένα τεχνικό έργο θα πρέπει να διαθέτουν την τεχνογνωσία που θα τους δίνει τη δυνατότητα να εκπονούν, να αξιολογούν και να ελέγχουν τα προγράμματα ποιότητας, ο καθένας από τη δική του πλευρά.

Κρίνεται στο σημείο αυτό απαραίτητο να παρατεθεί ο ορισμός για το πρόγραμμα ποιότητας (quality plan) από το πρότυπο ISO 8402:1994:

Έγγραφο, στο οποίο διατυπώνονται οι ειδικές πρακτικές και τα μέσα για την ποιότητα καθώς και η αλληλουχία των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με ένα συγκεκριμένο προϊόν, έργο ή σύμβαση (παρ. 3.13 του προτύπου)".

Το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) είναι ένα έγγραφο που οριστικοποιείται και συγκεκριμενοποιείται κατά την περίοδο προπαρασκευής των εργασιών. Συντάσσεται από τον ανάδοχο και υποβάλλεται στον Κύριο του Έργου εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης.

Η σύνταξη ενός κατάλληλου Προγράμματος Ποιότητας για κάθε έργο που εκτελείται και η παρακολούθηση της εφαρμογής του είναι ο καλύτερος δυνατός τρόπος για την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις συμβατικές απαιτήσεις. Κύριος στόχος ενός Προγράμματος Ποιότητας είναι η σωστή οργάνωση του έργου και η κάλυψη των απαιτήσεων που θέτει ο Κύριος του Έργου μέσω της σύμβασης.

Το Πρόγραμμα Ποιότητας θα ενσωματώνει και θα κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών και:

1. θα περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες
2. θα είναι σε πλήρη συμφωνία και θα περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου
3. θα καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου
4. θα καθορίζει τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας (δηλαδή να είναι δυνατή η εκ των υστέρων αναζήτηση όλων των στοιχείων για ένα συγκεκριμένο τμήμα του έργου και η συγκρότηση του μητρώου του έργου).

Κατά τη φάση σύνταξης του ΠΠΕ πρέπει να γίνει συστηματική, σχολαστική και ολοκληρωμένη μελέτη των απαιτήσεων των συμβατικών τευχών, να εντοπιστούν έγκαιρα οι τυχόν ασάφειες στα συμβατικά τεύχη καθώς και πιθανές αντιφάσεις μεταξύ τους, να συζητηθούν μεταξύ του Κυρίου του Έργου και του Αναδόχου και να ληφθούν οριστικές αποφάσεις για τις λεπτομέρειες κατασκευής του έργου, οι οποίες θα αποτυπωθούν επίσης στο ΠΠΕ.

Το ΠΠΕ ενός έργου πρέπει να αναθεωρείται όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές, ώστε να ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση του έργου (π.χ. τροποποίηση της μελέτης)

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΠΕ

Μία ενδεικτική διάρθρωση των περιεχομένων του ΠΠΕ είναι η ακόλουθη:

ΤΜΗΜΑ Ι

1. Εισαγωγή

1.1 Αντικείμενο του Προγράμματος Ποιότητας

1.2 Πολιτική Ποιότητας για το έργο

1.3 Δομή Προγράμματος Ποιότητας

2. Περιγραφή έργου

2.1 Μέθοδοι κατασκευής

2.2 Έλεγχοι και Δοκιμές

2.3 Χρονοδιάγραμμα εργασιών

3. Χρησιμοποιούμενοι πόροι

3.1 Ανθρώπινο Δυναμικό

3.1.1 Οργανόγραμμα έργου

3.1.2 Αρμοδιότητες κυρίων στελεχών

3.1.3 Στελέχωση του έργου

3.2 Υλικά και υπηρεσίες

3.2.1 Υλικά

3.2.2 Υπηρεσίες

3.3 Εξοπλισμός

3.3.1 Μηχανολογικός εξοπλισμός (μηχανήματα)

3.3.2 Μετρητικός εξοπλισμός

4. Διαχείριση

4.1 Διαχείριση εγγράφων

4.1.1 Διαχείριση του Προγράμματος Ποιότητας

4.1.2 Κωδικοποίηση εγγράφων εντύπων

4.1.3 Δελτία ελέγχου και λοιπά έντυπα

4.1.4 Αρχαιοθέτηση

4.2 Μη συμμορφώσεις Διορθωτικές/προληπτικές ενέργειες

4.3 Επιθεωρήσεις

4.4 Ανασκοπήσεις

5. Άλλα θέματα

5.1 Αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων

5.2 Ασφάλεια και Υγεία

5.3 Προστασία περιβάλλοντος

6. Παραπομπές- Αναφορές

6.1 Σχέδια

6.2 Πρότυπα Κανονισμοί Τεχνικές Προδιαγραφές

6.3 Σύνδεση με Σύστημα Ποιότητας αναδόχου

ΤΜΗΜΑ II

7. Προγράμματα Ενεργειών

Το λειτουργικό τμήμα του ΠΠΕ αποτελούν τα προγράμματα ενεργειών, κάθε ένα από τα οποία αναφέρεται σε συγκεκριμένο τμήμα ή σε συγκεκριμένη ενότητα του έργου και περιγράφει τις διαδοχικές ενέργειες που απαιτούνται για την κατασκευή του.

Τα προγράμματα ενεργειών περιλαμβάνουν οπωσδήποτε όλους τους ελέγχους και δοκιμές του έργου.

Στα προγράμματα ενεργειών:

-αναλύονται οι φάσεις και οι δραστηριότητες για την κατασκευή κάθε τμήματος (π.χ. εκσκαφή βάθρων) ή λειτουργικής ενότητας (π.χ. κατασκευή άνω διάβασης)

- καθορίζονται τα σημεία στα οποία απαιτείται έγκριση πριν από τη συνέχιση των εργασιών (Σημεία Στάσης για Έγκριση, ΣΣΕ)
- καθορίζονται τα έγγραφα αναφοράς που εφαρμόζονται (π.χ. οδηγίες, προδιαγραφές, πρότυπα, συμβατικές απαιτήσεις)
- περιγράφονται συνοπτικά οι ενέργειες για κάθε φάση και δραστηριότητα (π.χ. οι έλεγχοι που θα γίνουν)
- καθορίζονται τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την καταγραφή των αποτελεσμάτων (π.χ. έντυπα εργαστηριακών δοκιμών, δελτία ελέγχου εργασιών κ.τ.λ.)
- καθορίζονται οι εμπλεκόμενοι σε κάθε φάση και δραστηριότητα φορείς (π.χ. Ανάδοχος, Υπεργολάβος, Κύριος του Έργου, Τρίτος)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα θέματα που περιλαμβάνονται στο ΠΠΕ, ανάλογα με την έκταση και το περιεχόμενο τους, είναι δυνατό είτε να περιέχονται στο ΠΠΕ είτε να επισυνάπτονται σε Παραρτήματα που το συνοδεύουν.

3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΠΕ

Η σύνταξη και η κατ' αρχήν έγκριση του ΠΠΕ γίνεται από τον ανάδοχο μέσω των εσωτερικών του διαδικασιών. Στη συνέχεια το ΠΠΕ υποβάλλεται στην Υπηρεσία για έλεγχο και έγκριση. Ο έλεγχος και η έγκριση από τις υπηρεσίες του Κυρίου του Έργου πρέπει να καλύψουν με λεπτομέρειες όλα τα θέματα που, σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα περιεχομένων, περιλαμβάνονται στο ΠΠΕ.

Για τη διευκόλυνση και την υποβοήθηση των υπηρεσιών που θα ελέγχουν και θα εγκρίνουν τα ΠΠΕ επισυνάπτεται στις παρούσες οδηγίες ένα υπόδειγμα "Έντυπου ελέγχου και έγκρισης από την Υπηρεσία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ)", το οποίο θα συμπληρώνεται από τις υπηρεσίες κατά την εξέταση των ΠΠΕ και θα παραμένει στα αρχεία τους, ενώ παράλληλα θα εγκρίνεται το ΠΠΕ και θα επιστρέφεται στον ανάδοχο για να εφαρμοστεί κατά την εκτέλεση του έργου.

Συνημμένο στις παρούσες οδηγίες: Έντυπο ελέγχου και έγκρισης από την Υπηρεσία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ).

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2001

Αριθ. ΔΕΕΠΠ/οικ.110/03 (ΦΕΚ Β 624/20-5-03) : Τήρηση Βάσης Δεδομένων με τις αστοχίες μελετών, κατασκευών και συντηρήσεων Δημοσίων Έργων και τους λόγους που τις προκάλεσαν.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη

1. Το Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23/Α' 1984) «Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα και ειδικότερα τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 αυτού, αναφορικά με την έκδοση κανονισμών σχετικά με τη ποιότητα των έργων.
2. Το Ν. 716/1977 (ΦΕΚ 295/Α' 1977) «Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών».
3. Το Ν. 2372/1996 (ΦΕΚ 29/Α' 1996) «Σύσταση φορέων για την επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας».

4. Το Ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178/Α' 1997) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημοσίων έργων κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 ΕΟΚ».
5. Το Ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199/Α' 1999) «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές ρυθμίσεις» και το Ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242/2002) «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης».
6. Το Ν. 3021/2002 (ΦΕΚ 143/Α' 2002) «Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις μέσων ενημέρωσης και άλλες διατάξεις».
7. Το Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223/Α' 1985) «Κατασκευή Δημοσίων Έργων» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.
8. Το Π.Δ 194/1979 (ΦΕΚ 53/Α' 1979) «Περί εκτελέσεως των άρθρων 11 και επόμενα του Ν.716/1977 (περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών)».
9. Το Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168/Α' 1985) «Σύνθεση επιτροπών Μ.Ε.ΕΠ. και Μ.Ε.Κ. και άλλες ρυθμίσεις σχετικές με την εφαρμογή των άρθρων 15, 16 και 17 του Ν. 1418/1984» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.
10. Το Π.Δ. 81/1999 (ΦΕΚ 92/Α' 1999) «Τροποποίηση και Συμπλήρωση Διατάξεων του Π.Δ. 428/1995 (Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων)».
11. Το Π.Δ. 278/1999 (ΦΕΚ 232/Α' 1999) «Άσκηση Πειθαρχικού Ελέγχου των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και των στελεχών τους και συγκρότηση Πειθαρχικών Συμβουλίων στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.».
12. Το Π.Δ. 121/2001 (ΦΕΚ 112/Α' 2001) «Επιβολή προστίμου για παράβαση διατάξεων του άρθρου 21 του Ν. 1418/1984)».
- 13) Το Ν.1558/1985 (ΦΕΚ 137/Α' 1985) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
14. Την Υ6/31.10.2001 (ΦΕΚ 1484/Β' / 2001) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων στους Υφυπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».
15. Τη Δ16α/04/773/29.11.1990 (ΦΕΚ 746/Β' /1990) απόφαση του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως και του αναπληρωτή Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών του άρθρου 81 παρ.1 του Ν. 1892/1990.

16. Την εμφάνιση αστοχιών σε τεχνικά έργα η έννοια των οποίων στοιχειοθετείται από κάθε διαφοροποίηση που επέρχεται κατά την υλοποίηση ενός τεχνικού έργου από οποιαδήποτε αιτία και σε οποιοδήποτε στάδιο αυτού , όπως στον αρχικό σχεδιασμό, στην τεχνική μελέτη, στον από τα συμβατικά τεύχη προβλεπόμενο τρόπο κατασκευής, στη μη τήρηση των κανόνων και προδιαγραφών για την προμήθεια και χρήση υλικών, μηχανημάτων, επιλογής κατάλληλου προσωπικού κ.λπ. στη μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος κ.λπ., οι οποίες επιφέρουν αφ' ενός μεν οικονομικές επιβαρύνσεις, καθυστερήσεις και λειτουργικά προβλήματα και αφ' ετέρου μπορεί να εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την θεραπεία των οποίων απαιτούνται πρόσθετες επεμβάσεις.

17. Και επειδή οι παραπάνω αστοχίες και τα αίτια που τις προκάλεσαν πρέπει να καταγράφονται με την τήρηση Βάσης Δεδομένων σύμφωνα με την Παρ. 2 του άρθρου 5 του Π.Δ. 81/1999 για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

18. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

1. Τη δημιουργία και τήρηση Βάσης Δεδομένων σχετικής με τις αστοχίες που εντοπίστηκαν σε Δημόσια Έργα και τις αιτίες που τις προκάλεσαν και στα οποία έργα δεν έχει συντελεστεί η οριστική παραλαβή μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης αυτής.

2. Η παραπάνω Βάση Δεδομένων θα τηρείται και θα ενημερώνεται από την Δ/νση Ελέγχου και Εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δημοσίων Έργων της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου μας, σύμφωνα με τα πιο κάτω στοιχεία της παρ. 3 που υποχρεούνται να αποστέλλουν σε αυτή, με ευθύνη των προϊσταμένων των Διευθυνουσών Υπηρεσιών, όλες οι Υπηρεσίες που μελετούν, κατασκευάζουν και συντηρούν Δ.Ε.

3. Τα στοιχεία που θα αποστέλλονται στην παραπάνω αρμόδια Δ/νση είναι τα εξής :

3.1. Κάθε αρνητική απάντηση που δόθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τον έλεγχο της νομιμότητας της οικείας σύμβασης και κάθε συμπληρωματικής και την αιτιολόγηση αυτής (άρθρο 8 του Ν. 2741/1999 και άρθρο 3 του Ν. 3060/2002)

3.2. Κάθε αμετάκλητη, υπέρ του ενδιαφερομένου, δικαστική απόφαση προστασίας εργοληπτικών επιχειρήσεων κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημοσίου έργου (άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 2522/1997 και οδηγία 89/665 Ε.Ο.Κ.).

3.3. Κάθε έγγραφο ή ειδική διαταγή προς τον ανάδοχο μελετητή (άρθρο 19 του Ν. 716/1977 και άρθρα 21 και 22 του Π.Δ. 194/1979) ή κατασκευαστή (άρθρο 7 του Ν.

1418/1984 και άρθρο 46 του Π.Δ. 609/1985), συνοδευόμενα με όλες τις περαιτέρω ενέργειες μέχρι τη τελική έκβαση της υπόθεσης.

3.4. Κάθε πρόστιμο που επιβλήθηκε σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 21 του Ν. 1418/1984 και το Π.Δ. 121/2001.

3.5. Κάθε τελική απόφαση έκπτωσης αναδόχου μελετητή (άρθρο 19 του Ν. 716/1977 και άρθρα 11 παρ. 2 και 13 του Π.Δ. 194/1979) ή κατασκευαστή (άρθρο 7 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 47 του Π.Δ.609/1985).

3.6. Κάθε απόφαση τροποποίησης της μελέτης κατά το στάδιο κατασκευής έργου για την οποία ευθύνεται ο ανάδοχος μελετητής (άρθρο 19 του Ν. 716/1977, άρθρο 4 παρ.10 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 30 του Π.Δ. 609/ 1985).

3.7. Κάθε απόφαση διάλυσης, σύμβασης ή ματαίωσης διάλυσης αυτής και τους λόγους που την προκάλεσαν (άρθρο 21 του Ν. 716/1977 και άρθρο 9 του Ν. 1418/84, άρθρα 48, 49 και 50 του Π.Δ. 609/1985).

3.8. Κάθε πρόστιμο που επιβλήθηκε σε εργοληπτική επιχείρηση όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 παρ. 5 του Ν. 1418/1984 και στο άρθρο 8 του Π.Δ. 472/1985

3.9. Κάθε διοικητική κύρωση ή πρόστιμο που επιβλήθηκε σε Εργοληπτική Επιχείρηση (άρθρο 15 παρ. 6 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 2 του Π.Δ. 278/1999).

3.10. Πρωτόκολλα προσωρινής ή οριστικής παραλαβής έργων με παρατηρήσεις σχετικά με την ποιότητα υλικών και κατασκευής, τις ποσότητες, την μη εκτέλεση των απαραίτητων ελέγχων και δοκιμών (άρθρο 11 του Ν. 1418/1984 και άρθρα 53 και 55 του Π.Δ. 609/1985).

3.11. Κάθε απόφαση αυτοδίκαιης παραλαβής μελέτης (άρθρο 22 του Ν. 716/1977) ή έργου (άρθρο 11 του Ν. 1418/1984 και άρθρο 55 παρ. 2 του Π.Δ 609/1985).

3.12. Πρωτόκολλα διαπίστωσης βλαβών που προκλήθηκαν σε έργα:

1. από υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής των έργων ή
2. από ανωτέρα βία με τα οποία καταλογίζονται ευθύνες ή στον φορέα κατασκευής αυτών ή τον ανάδοχο και αποφάσεις εγκρίσεως αυτών (άρθρο 7 παρ. 6 του Ν. 1418/1984 άρθρο 45 του Π.Δ. 609/1985).

3.13. Κάθε αποτέλεσμα επιθεώρησης που πραγματοποίησε το Σώμα Επιθεωρητών (άρθρο 22 του Ν. 1418/1984 και Υπουργική Απόφαση ΕΔ2α/01/71/ ΦΝ294/1986).

3.14. Κάθε αποτέλεσμα από ελέγχους που πραγματοποίησε ο ΕΣΠΕΛ (άρθρο «τέταρτο» του Ν. 2372/1996 παρ.4 εδάφιο πρώτο και Δ17α/10/16/ΦΝ380/1998 Υπουργική Απόφαση).

3.15. Κάθε σύμβαση κατασκευής δημοσίου έργου ή ανάθεσης μελέτης που υπογράφηκε χωρίς προηγουμένως να έχει τηρηθεί η διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Ν. 3021/2002 ή παρά την έκδοση απορριπτικής πράξης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που προβλέπεται στη παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου.

4. Για κάθε Δημόσιο Έργο που υπάρχουν αστοχίες θα συμπληρώνεται το Παράρτημα, θα υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Δ/νουσας Υπηρεσίας και θα αποστέλλεται στην Δ.Ε.Ε.Π.Π. Το Παράρτημα αυτό προσαρτάται στην παρούσα απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής, αποτελείται δε από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος αναφέρονται τα γενικά στοιχεία της μελέτης ή του έργου και στο δεύτερο οι αστοχίες σύμφωνα με την πιο πάνω παράγραφο 3.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Μαΐου 2003

Αρ. ΔΙΠΑΔ/οικ.889/27.11.02 (ΦΕΚ Β 16/14-1-03) Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ : Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".
2. Την Υ6/31-10-01 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπ/γούς ΠΕΧΩΔΕ" (ΦΕΚ1484Β/31-1001).
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ 92Α/11-5-99) "Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ.428/95 (ΦΕΚ245Α/24--11-95): Σύσταση της Γενικής Δ/νσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ" και δη το άρθρο 2α.
4. Την Δ16α/010/9/ΦΔ/9-1-91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση "Εξαίρεση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".

5. Τις διατάξεις του Ν.1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29-2-84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ.1.
6. Τις διατάξεις του Ν.1568/85 (Φ.Ε.Κ 177Α/1985) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 (ΦΕΚ223Α/31-12-85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του Π.Δ. 1073/81 (ΦΕΚ 260Α/16-9-1981) "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
9. Τις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 (ΦΕΚ279Α/21-12-00) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ", και ιδιαίτερα το άρθρο 12 παρ.2 .
10. Το Π.Δ.17/96 (ΦΕΚ11Α/18-1-96) "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ" και δη το άρθρο 7 του ανωτέρω Π.Δ. (Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών) που αναφέρει την αρχή ευθύνης του αναδόχου.
11. Το Π.Δ. 305/1996 (Φ.Ε.Κ. 212Α/29-8-96) "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
12. Την ΔΕΕΠΠ/οικ/433/19-9-2000 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1176Β/22-9-2000). "Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου".
13. Την ΔΕΕΠΠ/οικ/85/14-5-2001 Απόφαση Υφ. ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 686Β/1-6-2001) "Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο".
14. Την ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2-3-01 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 266Β/14-3-01) για την πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου, και επειδή:
 1. Για την πρόληψη των ατυχημάτων σε τεχνικά έργα απαιτείται η λήψη μέτρων για την ασφάλεια και υγεία τόσο κατά τη φάση της μελέτης όσο και κατά τη φάση της κατασκευής τους.

2. Από το Π.Δ. 305/96 προκύπτει η υποχρέωση του Αναδόχου να εξαλείφει ή να ελαχιστοποιεί την επικινδυνότητα για τους εργαζομένους και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, που μπορεί να εκτεθούν σε κινδύνους της Υγείας και Ασφάλειας Εργασίας. Την υποχρέωσή του αυτή υλοποιεί με τη λήψη μέτρων προστασίας βασισμένων στη νομοθεσία, στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) κατά την φάση της μελέτης, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και στις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά την φάση της κατασκευής του έργου.

3. Η αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου στο εργοτάξιο επιτυγχάνεται με την οργάνωση του Αναδόχου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα ισχύοντα Πρότυπα.

4. Από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την ένταξη των κατωτέρω άρθρων στην Ε.Σ.Υ. κάθε έργου:

1. Κανονιστικές απαιτήσεις Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚΤΕ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

2. Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ).

Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής:

2.1 Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.

2.2 Ορισμός τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν.1568/ 85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ 294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφάλειας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.ΕΠ.Ε. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφάλειας και ιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ. ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με

εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένη (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π.).

2.3 Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.

2.4 Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων.

2.5 Εκπόνηση διαδικασιών ασφάλειας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:

- αναφορά ατυχήματος,
- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης,
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας,
- εκπαίδευση προσωπικού,
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

2.6 Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

2.7 Διαδικασίες Επιθεωρήσεων Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

2.8 Άλλες προβλέψεις

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.ΕΠ.Ε
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο.
- Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με το συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.

2.9 Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.

Ο συντονιστής ασφαλείας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε. και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το Σ.Α.Υ. αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚΤΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξή των αδαπάνως για το Δημόσιο.

Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.1 Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ

2.9.2 Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

2.9.3 Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

2.9.4 Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.

2.9.5 Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.

2.9.6 Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών.

2.9.7 Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.

2.9.8 Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

2.9.9 Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και αποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

2.9.10 Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και απόφασης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.

X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

2.9.11 Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

2.9.12 Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ 305/96).

Ο Φ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.A Γενικά:

- είδος έργου και χρήση αυτού
- ακριβή διεύθυνση του έργου
- αριθμό αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφάλειας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ.

2.9.B Στοιχεία από το μητρώο του έργου:

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια "ως κατεσκευάσθη".

2.9.Γ Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π.

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια κ.λ.π.

2.9.Δ Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει:

- Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.
- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού κ.λ.π.

- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚΤΕ.

3. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2002

Απόφαση αρ.πρ. Δ17α/02/115/ΦΝ. 443/3-8-2007/ΦΕΚ 1556Β΄

ΘΕΜΑ: Έγκριση 4^{ης} βελτίωσης των πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 8 του ν.3263/04 «Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις» (Α'179).
2. Την αριθμ. Δ17α/02/101/ΦΝ437/13.10.04 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων και εντύπου οικονομικής προσφοράς» (Β'1581).
3. Την αριθμ. Δ17α/07/39/ΦΝ437/24.3.05 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση 1^{ης} βελτίωσης πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων» (Β'408).
4. Την αριθμ. Δ17α/06/18/ΦΝ437/13.2.06 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση 2^{ης} βελτίωσης πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων» (Β'172).
5. Την υπ' αρ. Δ17α/01/127/ΦΝ443/25-8-2006 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Έγκριση 3^{ης} βελτίωσης των πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων» (Β' 1184).
6. Την ανάγκη προσαρμογής των πρότυπων τευχών διακηρύξεων ώστε να ανταποκρίνονται στην ισχύουσα νομοθεσία, μετά την εφαρμογή των διατάξεων των Ν. 3518/06 (Α' 272), Ν. 3548/07 (Α' 68), Ν. 3559/07 (Α'102) και Π.Δ 60/07 (Α' 64).

7. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 63/2005, «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Φ.Ε.Κ. 98 Α') και το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

1. Εγκρίνουμε την 4^η βελτίωση των πρότυπων τευχών διακηρύξεων ανοικτής δημοπρασίας, ως εξής :

α) Διακήρυξη ανοικτής δημοπρασίας (Τύπος Α) για έργα που εμπίπτουν λόγω προϋπολογισμού (χωρίς Φ.Π.Α.) στο πεδίο εφαρμογής των Προεδρικών Διαταγμάτων 60/2007 και 54/2007.

β) Διακήρυξη ανοικτής δημοπρασίας (Τύπος Β) για έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και στα οποία καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις με ενημερότητα πτυχίου αλλά και επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα.

γ) Διακήρυξη ανοικτής δημοπρασίας (Τύπος Γ) για έργα στα οποία καλούνται επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα πτυχίου.

2. Τα παραπάνω πρότυπα τεύχη διακήρυξης αντικαθιστούν τα τεύχη που εγκρίθηκαν με την αριθμ. Δ17α/01/127/ΦΝ443/25-8-2006 (Β'1184) απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

3. Η ανωτέρω 4^η βελτίωση των πρότυπων τευχών διακήρυξης ισχύει υποχρεωτικά για τα έργα των οποίων η διακήρυξη δημοπρασίας θα αποσταλεί για δημοσίευση την 1 Οκτωβρίου 2007 και εφεξής.

4. Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Η απόφαση αυτή, καθώς και τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων που εγκρίνονται με την παρούσα απόφαση να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΓΟ:

**(Στοιχεία Αρχής ή υπηρεσίας
που διεξάγει τον διαγωνισμό)**

.....

.....

.....

.....

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗ
ΣΗ:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

(Τύπος Α)

Για έργα που εμπίπτουν λόγω προϋπολογισμού (χωρίς Φ.Π.Α.)¹ στο πεδίο εφαρμογής των προεδρικών διαταγμάτων 60/2007 και 59/2007.

(Τόπος)
(Ημερομηνία)

¹ Το όριο για την εφαρμογή των π.δ/των από 1-1-2006 και για τα έτη 2006 και 2007, στο ποσό των 5.278.000 ΕΥΡΩ χωρίς Φ.Π.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΓΟ:

.....

(Στοιχεία Αρχής ή υπηρεσίας που
 διεξάγει το διαγωνισμό)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

.....

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΟΥ

(Τίτλος της υπηρεσίας που διεξάγει τη δημοπρασία)

Δ ι α κ η ρ ύ σ σ ε ι

την με ανοικτή δημοπρασία επιλογή αναδόχου για την κατασκευή του έργου:

.....

Προϋπολογισμού Ευρώ (με αναθεώρηση και Φ.Π.Α.),

που θα διεξαχθεί σύμφωνα με α) τις διατάξεις των ν. 1418/84 και 3263/2004, όπως ισχύουν σήμερα², και των κανονιστικών πράξεων (προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων) που εκδόθηκαν προς εκτέλεσή τους

β) τις διατάξεις του π.δ. 60/2007³, όπως ισχύουν κατά την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης για δημοσίευση στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ε.Κ.) και

γ) τους όρους του παρόντος τεύχους και

καλεί

τους ενδιαφερόμενους εργολήπτες να υποβάλλουν προσφορά για την ανάδειξη αναδόχου κατασκευής του ως άνω έργου.

² Μετά και τη θέση σε ισχύ του ν. 3481/2006.

³ Αν η αναθέτουσα αρχή είναι εξαιρούμενος φορέας κατά την έννοια του π.δ/τος 59/2007, τότε τίθεται το διάταγμα αυτό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Άρθρο 1	Κύριος του έργου – Αναθέτουσα Αρχή
Άρθρο 2	Παραλαβή τευχών
Άρθρο 3	Προϋποθέσεις έγκυρης και παραδεκτής συμμετοχής στο διαγωνισμό – Τρόπος υποβολής Φακέλου Προσφοράς
Άρθρο 4	Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των Προσφορών
Άρθρο 5	Σύμβαση – Συμβατικά τεύχη
Άρθρο 6	Γλώσσα διαδικασίας
Άρθρο 7	Εφαρμοστέα νομοθεσία
Άρθρο 8	Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί κ.λ.π. – Πληρωμή Αναδόχου
Άρθρο 9	Παροχή διευκρινίσεων για το διαγωνισμό
Άρθρο 10	Τεκμήριο από την συμμετοχή στο διαγωνισμό
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
Άρθρο 11	Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου
Άρθρο 12	Προθεσμία εκτέλεσης του έργου
Άρθρο 13	Διαδικασία Επιλογής Αναδόχου – Σύστημα υποβολής οικονομικών προσφορών
Άρθρο 14	Κριτήριο Ανάθεσης - Ανάδειξη Αναδόχου
Άρθρο 15	Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό
Άρθρο 16	Χορήγηση προκαταβολής – Ρήτρα Πρόσθετης Καταβολής (Πριμ)
Άρθρο 17	Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου – Όριο ποσοστού έκπτωσης για πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης
Άρθρο 18	Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών
Άρθρο 19	Χρόνος ισχύος προσφορών
Άρθρο 20	Δημοσιότητα – Δαπάνες δημοσίευσης
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Άρθρο 21	Δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό
Άρθρο 22	Επαγγελματικά προσόντα
Άρθρο 23	Δικαιολογητικά
Άρθρο 24	Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
Άρθρο 25	Διάφορα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1: Κύριος του Έργου- Αναθέτουσα αρχή

1.1 Εργοδότης – Κύριος του Έργου – Αναθέτουσα Αρχή είναι:
.....⁴

1.2 Φορέας κατασκευής του⁵ έργου είναι:
.....

1.3 Προϊστάμενη Αρχή είναι που έχει έδρα :

Οδός :
Ταχ.Κωδ. :
Τηλ. :
Telefax :
E-mail :

προς την οποία οι διαγωνιζόμενοι θα απευθύνουν την αλληλογραφία τους και θα καταθέσουν τα ένδικα μέσα (τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις κατά το στάδιο δημοπράτησης του έργου) που ενδεχομένως θα ασκήσουν.

1.4 Διευθύνουσα / Επιβλέπουσα Υπηρεσία για την κατασκευή του έργου, είναι
Η δημοπρασία θα διενεργηθεί στ..... (Τόπος-
Ημερομηνία – Ώρα)

- 1.5
- «Ενδιαφερόμενος / Υποψήφιος», είναι η Εργοληπτική Επιχείρηση (Εργ.Επ.) που έχει το εκ του νόμου δικαίωμα και προτίθεται να λάβει μέρος στην παρούσα δημοπρασία.
 - «Προσφέρων / διαγωνιζόμενος», είναι κάθε Εργ.Επ. ή Κοινοπραξία που έχει υποβάλλει προσφορά στην παρούσα δημοπρασία.
 - «Ανάδοχος / εργολάβος», είναι η Εργ.Επ.ή Κοινοπραξία που συνάπτει σύμβαση εκτέλεσης με τον κύριο του έργου.
 - «Τιμολόγιο Έργου» ή «Τιμολόγιο Προσφοράς» ή «Τιμολόγιο» ή «Συμβατικό Τιμολόγιο», είναι το Τιμολόγιο Μελέτης της υπηρεσίας με τις τιμές μονάδος μειωμένες κατά το ποσοστό έκπτωσης που προσφέρει ο ανάδοχος κατά το διαγωνισμό.

1.6 Εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες μεταστεγασθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή εκτέλεσης του έργου, υποχρεούνται να δηλώσουν άμεσα τα νέα τους στοιχεία στους υποψηφίους ή στον ανάδοχο αντίστοιχα και

⁴ Το νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου κατασκευάζεται το έργο (άρθρο 3, παράγραφος α Ν.1418/84) π.χ. το Δημόσιο, ο Δήμος, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η δημοτική επιχείρηση κ.ο.κ.. Εφόσον αναθέτουσα αρχή είναι το Δημόσιο, να γίνεται ειδικότερος προσδιορισμός, όπως π.χ. Ελληνικό Δημόσιο/Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε./Γ.Γ.Δ.Ε./Διεύθυνση Οδικών έργων (Δ1) ή Ελληνικό Δημόσιο /Περιφέρεια Πελοποννήσου/Δ.Δ.Ε. κ.ο.κ.

⁵ Η αρμόδια αρχή που έχει την ευθύνη παραγωγής του έργου και στην οποία ανήκουν η Προϊσταμένη Αρχή και η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

δεν προκύπτουν από το γεγονός αυτό οποιοσδήποτε ακυρότητες στη διαδικασία της ανάθεσης ή της εκτέλεσης της υπόψη σύμβασης.

Άρθρο 2: Παραλαβή τευχών

- 2.1** Το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, που θα συμπληρωθεί από τους διαγωνιζόμενους, και τα τεύχη δημοπράτησης, που αναφέρονται στο άρθρο 5 (παρ. 2) με στοιχεία 2, 4, 5, 6, 7 και 8, διατίθενται από οδός Πληροφορίες τηλ.....
Εφόσον τα στοιχεία αυτά ζητηθούν έγκαιρα, η αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό υποχρεούται να τα παραδώσει στους διαγωνιζόμενους εντός έξι (6) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης. Η υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να παραδίδει τα εμπροθέσμως ζητηθέντα στοιχεία από τα γραφεία της, μέχρι και την.....
..... Για την παραλαβή των τευχών οι ενδιαφερόμενοι καταβάλλουν τη δαπάνη αναπαραγωγής τους, που ανέρχεται σεΕΥΡΩ.
- 2.2** Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ακόμα, τηρουμένης της ανωτέρω προθεσμίας, να λάβουν γνώση των υπόλοιπων στοιχείων και υπάρχουσών μελετών, ερευνών κ.λ.π., στα γραφεία της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Μπορούν επίσης να λάβουν αντίγραφα αυτών με δαπάνες και φροντίδα τους.
- 2.3** Οι αλλοδαποί υποψήφιοι από τα κράτη –μέλη της Ε.Ε. ή από τα κράτη του Ε.Ο.Χ. ή από τα κράτη που έχουν κυρώσει τη σύμβαση του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις μπορούν να παραλάβουν τα παραπάνω στοιχεία και ταχυδρομικά, εφόσον τα ζητήσουν έγκαιρα και εμβάσουν, κατόπιν συνεννόησής με την υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, πέραν της αναφερομένης στην παράγραφο 2.1 δαπάνης και τη δαπάνη της ταχυδρομικής αποστολής τους. Η υπηρεσία αποστέλλει τα ζητηθέντα στοιχεία μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων ή ιδιωτικών εταιρειών μεταφοράς αλληλογραφίας και χωρίς να φέρει ευθύνη για την έγκαιρη άφιξη τους στον ενδιαφερόμενο.

Άρθρο 3: Προϋποθέσεις έγκυρης και παραδεκτής συμμετοχής στο διαγωνισμό – Τρόπος υποβολής φακέλου προσφοράς

- 3.1** Για την **έγκυρη και παραδεκτή** συμμετοχή στο διαγωνισμό, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν στην Επιτροπή Διαγωνισμού, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 18, το φάκελο της προσφοράς τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τις απαιτήσεις των άρθρων 23 και 24 της παρούσας.

Οι φάκελοι υποβάλλονται είτε (α) με κατάθεσή τους στην οικεία Επιτροπή Διαγωνισμού είτε (β) με συστημένη επιστολή προς την αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό είτε (γ) με κατάθεσή τους στο πρωτόκολλο της Υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό.

- 3.2** Ο φάκελος προσφοράς (η προσφορά) συνίσταται σε **δύο** ξεχωριστούς φακέλους, το φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής και το φάκελο της οικονομικής προσφοράς. Οι φάκελοι αναγράφουν στο εξωτερικό τους μέρος τον τίτλο του έργου, την επωνυμία, τη διεύθυνση (οδός, αριθμός, Τ.Κ., πόλη, τηλέφωνο, fax και ενδεχομένως, εφόσον υπάρχει, e-mail) του προσφέροντος / Διαγωνιζόμενου και τα στοιχεία όλων των μελών, σε περίπτωση κοινοπραξίας. Ο ένας φάκελος περιέχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής (με την ένδειξη στο εξωτερικό του «ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ») και ο άλλος την οικονομική προσφορά (με την ένδειξη «ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»). Ελλείψει στην αναγραφή των ανωτέρω (εξωτερικών) στοιχείων συμπληρώνονται κατά την κατάθεση της προσφοράς και δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού των υποψηφίων.

⁶ Τίθεται συγκεκριμένη ημέρα, δηλαδή για δημοπρασία διενεργούμενη Τρίτη (με βάση τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 8 του ν. 3481/06), η προηγούμενη Τετάρτη και αν αυτή είναι αργία η προηγούμενη αυτής εργάσιμη.

Ο φάκελος που περιέχει την οικονομική προσφορά είναι απαραίτητα και επί ποινή αποκλεισμού σφραγισμένος, δηλαδή κλεισμένος με τρόπο που δε μπορεί να ανοιχθεί χωρίς να καταστεί τούτο αντιληπτό.

- 3.3 α. Σε περίπτωση ιδιόχειρης κατάθεσης του φακέλου προσφοράς (από ημεδαπές επιχειρήσεις), αυτός κατατίθεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 43 του ν.1418/84. Σε περίπτωση Κοινοπραξίας, η προσφορά κατατίθεται είτε από όλους τους κοινοπρακτούντες, ο καθένας εκ των οποίων αντιπροσωπεύεται κατά τα ανωτέρω, είτε από κοινό εκπρόσωπο διορισμένο με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Επισημαίνεται ότι απαγορεύεται η εκπροσώπηση δύο ή περισσότερων Προσφερόντων / Διαγωνιζομένων από το ίδιο φυσικό πρόσωπο.
- β. Σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής ή κατάθεσης στο πρωτόκολλο, οι φάκελοι Προσφοράς γίνονται δεκτοί εφόσον έχουν πρωτοκολληθεί στο πρωτόκολλο της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία και ώρα του διαγωνισμού, όπως ορίζονται στο άρθρο 18 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή στο εξωτερικό μέρος του φακέλου θα αναγράφονται τα ακόλουθα:

Προς: ⁷

Πρόεδρο Επιτροπής Διαγωνισμού για το έργο:

.....

.....

- 3.4 Η υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό δε φέρει ευθύνη για τυχόν ελλείψεις του περιεχομένου των προσφορών που αποστέλλονται ταχυδρομικά ούτε για καθυστερήσεις στην άφιξή τους. Δε θα παραληφθούν φάκελοι ή άλλα έγγραφα από οποιοδήποτε ταχυδρομικό κατάστημα, ακόμα κι αν η υπηρεσία ειδοποιηθεί εγκαίρως. Προσφορές εκπρόθεσμες για οποιοδήποτε λόγο είναι απαράδεκτες και επιστρέφονται χωρίς να ανοιχτούν. Αν ο ενδιαφερόμενος διαφωνεί και δηλώσει ρητά στον Πρόεδρο της Ε.Δ. ότι θα καταθέσει σχετική ένσταση ο φάκελος της εκπρόθεσμης προσφοράς παραλαμβάνεται και ανοίγεται με τις υπόλοιπες προσφορές. Η Ε.Δ. σημειώνει στο πρακτικό της στην περίπτωση αυτή την εκπρόθεσμη υποβολή (ακριβή ώρα που περιήλθε η προσφορά στην κατοχή της) και την απορρίπτει ως απαράδεκτη.

Άρθρο 4: Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των προσφορών

4.1 Παραλαβή και εξέταση των φακέλων Προσφοράς

α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) συνέρχεται σε δημόσια συνεδρίαση, μισή ώρα πριν την ώρα λήξης της προθεσμίας του άρθρου 18 της παρούσας. Κηρύσσεται η έναρξη της παραλαβής των προσφορών, παραλαμβάνονται οι φάκελοι προσφοράς, που κατατίθενται ενώπιόν της και κηρύσσεται η λήξη της παραλαβής, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 17 του Π.Δ.609/85, δηλαδή μετά την επέλευση της ώρας 10.00, ο Πρόεδρος ανακοινώνει τη λήξη του χρόνου, περιμένει λίγα λεπτά (2-3) και κηρύσσει τη λήξη της παραλαβής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαγωνισμού επικοινωνεί εν συνεχεία αμέσως με την υπηρεσία του πρωτοκόλλου για να διαπιστώσει αν έχουν αφιχθεί ταχυδρομικώς προσφορές κατά την παρ. 3.1 (σημειώνεται ότι στο πρωτόκολλο αναγράφεται η ώρα και ημέρα άφιξης, σημειώνεται πάνω στο φάκελο και μονογράφεται από τον υπεύθυνο υπάλληλο) και σε καταφατική περίπτωση μεταβαίνει μέλος της, κατ' εντολή του προέδρου της και παραλαμβάνει τις προσφορές για να τηρηθεί η υπόλοιπη διαδικασία του διαγωνισμού.

⁷ Τίθεται ο τίτλος της αρχής ή υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό.

β) Η παραλαβή και εξέταση των προσφορών στην ανοιχτή διαδικασία γίνεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού αυθημερόν, σε δημόσια συνεδρίαση και σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, την αποσφράγιση και τον έλεγχο των οικονομικών προσφορών και την υποβολή του πρακτικού της για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας.

γ) Για κάθε φάκελο προσφοράς που κατατίθεται ενώπιόν της από ημεδαπή επιχείρηση, η Επιτροπή Διαγωνισμού καταγράφει (με βάση το επιδεικνυόμενο σχετικό έγγραφο) τα στοιχεία του προσώπου που τον υποβάλλει (τουλάχιστον ονοματεπώνυμο και αριθμό ταυτότητας ή συναφούς εγγράφου). Η καταγραφή δε γίνεται σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής της προσφοράς. Σε περίπτωση που η νομιμοποίηση του υποβάλλοντος το φάκελο προσώπου αμφισβητείται, ο φάκελος παραλαμβάνεται και η τελική απόφαση λαμβάνεται κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, μετά το άνοιγμα και την καταγραφή των οικονομικών προσφορών.

δ) Οι φάκελοι που περιέχουν τα δικαιολογητικά συμμετοχής ανοίγονται, **καταγράφονται** στο πρακτικό τα έγγραφα και δικαιολογητικά που περιέχονται στο φάκελο (χωρίς ταυτόχρονα να ελέγχεται το νομότυπο και η πληρότητά τους), μονογράφονται τα έγγραφα αυτά, ελέγχεται η βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. ή το αντίγραφο εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο ή κατάλογο της αλλοδαπής (όταν ο διαγωνιζόμενος είναι αλλοδαπός από κράτος - μέλος της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος που έχει κυρώσει τη συμφωνία του Π.Ο.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις).

Στη συνέχεια αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές, μονογράφονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Ε.Δ. και ανακοινώνονται τα επιμέρους στοιχεία τους για κάθε διαγωνιζόμενο. **Όλες** οι οικονομικές προσφορές καταχωρούνται, μετά από λογιστικό έλεγχο και τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις⁸, σε πίνακα κατά τη σειρά μειοδοσίας (αρχίζοντας από τη μικρότερη προσφορά), ο οποίος υπογράφεται από τα μέλη της Ε.Δ. και αποτελεί μέρος του πρακτικού της.

ε) **Κατόπιν η Ε.Δ.**, ξεκινώντας από τον πρώτο μειοδότη και ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας, διαπιστώνει αν το φυσικό πρόσωπο που κατέθεσε ιδιοχειρώς την προσφορά της επιχείρησης κατά την παρ. 43 του άρθρου 16 του ν.1418/84 έχει το σχετικό δικαίωμα και ελέγχει την κατά τα λοιπά έγκυρη συμμετοχή των διαγωνιζομένων, το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (σύμφωνα με το άρθρο 21 της παρούσας) και την εκπλήρωση των όρων του άρθρου 22 της παρούσας, με βάση τα δικαιολογητικά και το περιεχόμενο του φακέλου, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 της παρούσας. Τέλος ελέγχει το παραδεκτό των οικονομικών προσφορών κατά την ίδια σειρά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 και ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα υποβολής προσφορών.

στ) Κατά τη διαδικασία αυτή, ελέγχεται η πληρότητα των υπογραφών και μονογραφών **(κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο άρθρο 17 παρ. 5 του π.δ. 609/85)** στην Οικονομική Προσφορά των διαγωνιζομένων και παρακρατούνται τα μηχανόσημα του άρθρου 24.1 παρ. 6 της παρούσας, τα οποία ο Πρόεδρος

⁸ Σκοπός του λογιστικού ελέγχου είναι να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η εσφαλμένη κατάταξη των διαγωνιζομένων, στη σειρά με την οποία ελέγχονται τα δικαιολογητικά τους.

διαγράφει θέτοντας επ' αυτών τη σχετική **σφραγίδα διαγραφής**. Ελέγχεται κατόπιν, κατά το **άρθρο 24.2** της παρούσας, η ορθότητα συμπλήρωσης του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς των διαγωνιζομένων, η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και η ομαλότητα αυτών μεταξύ τους.

- ζ) Για την εφαρμογή του **ελέγχου ομαλότητας**, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού (Ε.Δ.) η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), που υπολογίζεται στο τέλος του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς από τους διαγωνιζόμενους, όπως αυτή (τυχόν) διορθώνεται από την Ε.Δ., σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω. Για τον έλεγχο του ορθού υπολογισμού της Εμ από τους διαγωνιζόμενους, η Ε.Δ. ελέγχει τις δαπάνες εργασιών μετά την έκπτωση, το Γενικό Άθροισμα Δαπανών κατά την προσφορά (Σπ), το ποσό που αναλογεί στα Γ.Ε. & Ο.Ε. και το Σύνολο Εργασιών με Γ.Ε. & Ο.Ε. κατά την προσφορά, ενώ η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), θα πρέπει να υπολογίζεται με την αναγκαία στρογγύλευση, ώστε να προκύπτει ο μειοδότης. **Σημειώνεται ότι τα όρια ομαλότητας δε στρογγυλοποιούνται.**

Σε περίπτωση απόλυτης ταύτισης των οικονομικών προσφορών διενεργείται **κλήρωση από την Προϊσταμένη Αρχή μετά την εκδίκαση τυχόν ενστάσεων και κατόπιν προσκλήσεως των Εργ. Επ. που υπέβαλαν τις ίδιες προσφορές, με τρόπο που διασφαλίζει τη διαφάνεια της διαδικασίας.**

- η) Η διαδικασία ολοκληρώνεται αυθημερόν. Αν ο έλεγχος δε μπορεί να περατωθεί την ίδια ημέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. οφείλει να ολοκληρώσει αυθημερόν τον έλεγχο τουλάχιστον των δέκα πρώτων διαγωνιζομένων, ακολουθώντας τη σειρά μειοδοσίας. Ο έλεγχος των υπολοίπων προσφορών μπορεί στην περίπτωση αυτή να συνεχιστεί τις αμέσως επόμενες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή του σε ημέρα και ώρα που ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της Υπηρεσίας. Τα δικαιολογητικά και οι προσφορές, που δεν ελέγχθηκαν, φυλάσσονται με ευθύνη του Προέδρου της Ε.Δ. Η εφαρμογή της διαδικασίας καταγράφεται στο Πρακτικό της Ε.Δ.

θ) Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου για το σύνολο των διαγωνιζομένων, η Ε.Δ. απορρίπτει τις προσφορές που κρίνει αιτιολογημένα απαράδεκτες (με αναγραφή στο Πρακτικό) και καταρτίζει πίνακα των διαγωνιζομένων, που οι προσφορές τους κρίθηκαν παραδεκτές. Ακολουθεί **ανακοίνωση του Προέδρου της Ε.Δ.**, σε πίνακα της υπηρεσίας, στην οποία διεξάγονται οι ανοικτές

⁹ **Σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 7 του Π.Δ.609/85 όπως ισχύει, αν το σύστημα προσφοράς είναι του άρθρου 7.**

Στο σύστημα του άρθρου 6 του π.δ. 609/85 ελέγχεται η αριθμητική και η ολόγραφη αναγραφή του ενιαίου ποσοστού έκπτωσης. Στο άρθρο αυτό της Διακήρυξης γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές, ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης που εφαρμόζεται.

συνεδριάσεις της, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους ότι μπορούν να λάβουν γνώση του πρακτικού και να υποβάλουν (ενδεχομένως) ένσταση κατ' αυτού μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανωτέρω ανακοίνωση. Για την ημέρα και ώρα της ανάρτησης συντάσσεται αυθημερόν, με επιμέλεια του Προέδρου της Επιτροπής, σχετική πράξη, που υπογράφεται από όλα τα μέλη της. Η πενθήμερη προθεσμία υποβολής ενστάσεων αρχίζει την επόμενη της ανάρτησης ημέρα. Η Ε.Δ. είναι υποχρεωμένη να επιτρέψει την πρόσβαση των διαγωνιζομένων στα έγγραφα που υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό, με επιτόπιο έλεγχο των εγγράφων και λήψη φωτοαντιγράφων των απαραίτητων κατά τους αιτούντες εγγράφων με δαπάνες τους, κατά το άρθρο 5 του ν. 2690/99. Οι ενστάσεις απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή, υποβάλλονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και γνωστοποιούνται με μέριμνα της υπηρεσίας αυτής στον Πρόεδρο της Ε.Δ.

ι) Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις κατά του πρακτικού, η Ε.Δ. ολοκληρώνει το έργο της και υποβάλλει το πρακτικό για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα και κατακυρώνει στο μειοδότη, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν.3263/2004. Αν υποβληθούν ενστάσεις, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει γνωμοδότηση την οποία και διαβιβάζει, (μαζί με τις ενστάσεις, το πρακτικό της και τα έγγραφα των φακέλων στα οποία οι ενστάσεις στηρίζονται) στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία αποφασίζει επί των ενστάσεων και εν συνεχεία (στην ίδια ή και διαφορετική απόφαση) εγκρίνει το αποτέλεσμα.

4.2 Έγκριση αποτελέσματος της Δημοπρασίας – Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει και εγκρίνει ή ακυρώνει συνολικά ή μερικά το αποτέλεσμα της δημοπρασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3263/2004, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3481 /06¹⁰. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους διαγωνιζόμενους (εκτός του μειοδότη). Μετά τη λήξη της σχετικής διαδικασίας και τη διεξαγωγή του (κατά το νόμο) προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας της διαδικασίας του διαγωνισμού από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και την έκδοση του αναγκαίου πιστοποιητικού διαφάνειας εκ μέρους του Ε.Σ.Ρ. ή την άπρακτη πάροδο της νόμιμης προθεσμίας κατά το άρθρο 6 του ν. 3310/05, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το ν. 3414/05, προσκαλείται ο μειοδότης να προσκομίσει κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3263/04 (όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 6 α' του άρθρου 4 του ν. 3481/06.), να προσκομίσει μέσα σε προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών ή και περισσότερων κατά την κρίση της Προϊσταμένης Αρχής, ισχύουσα βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο (εφόσον η αρχική δεν ισχύει πλέον) και επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά των παρ. 23.2.1 (οι ημεδαποί) και 23.2.2, (β), (γ) και (δ) (οι αλλοδαποί) της παρούσας, εφόσον έχει λήξει ο χρόνος ισχύος τους, καθώς και τα δικαιολογητικά της παρ. 24.1.5 (περί ονομαστικοποίησης των μετοχών).

Σε κάθε περίπτωση (ακόμα δηλαδή κι αν το αρχικώς προσκομισθέν ή η Ενημερότητα Πτυχίου ισχύει) οφείλει να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό περί μη κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης της Προϊσταμένης Αρχής. Επίσης προσκομίζονται και ελέγχονται τα αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, εάν από την Ενημερότητα Πτυχίου

¹⁰ Σημειώνεται η πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 2 παρ. 2 του ν. 3263/04 με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3481/06, κατά την οποία για την ακύρωση διαγωνισμού λόγω μη ικανοποιητικών προσφορών απαιτείται η γνωμοδότηση Τεχνικού Συμβουλίου του οικείου Υπουργείου ή της Περιφέρειας.

που προσκομίσθηκε στο διαγωνισμό προκύπτει ότι κατά την ημέρα του διαγωνισμού ή την ημέρα διεξαγωγής του ελέγχου των δικαιολογητικών του αναδόχου είχε (ή έχει αντίστοιχα) λήξει ο χρόνος ισχύος των προσκομισθέντων για την έκδοσή της ή έληξαν τα υποβληθέντα για το ΤΣΜΕΔΕ. Από τα ως άνω αποδεικτικά πρέπει να αποδεικνύεται ότι ο ανάδοχος ήταν ενήμερος φορολογικά και ασφαλιστικά και κατά την ημέρα του διαγωνισμού, σύμφωνα με την υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωσή του. Τα στοιχεία ελέγχονται από την Προϊσταμένη Αρχή και, εφόσον δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, κοινοποιείται η εγκριτική του αποτελέσματος του διαγωνισμού απόφαση στο μειοδότη (σύναψη σύμβασης), με πρόσκληση για την υπογραφή της σύμβασης κατά το άρθρο 26 του Π.Δ.609/85 σε ορισμένο τόπο και χρόνο προσκομίζοντας, μεταξύ των άλλων που προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη και τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης.

β) Αν τα ζητούμενα δικαιολογητικά δεν προσκομιστούν εμπρόθεσμα ή αν τα προσκομισθέντα είναι ελλιπή ή αν δεν υφίστανται πλέον οι απαιτούμενες προϋποθέσεις καταλληλότητας του μειοδότη, η Προϊσταμένη Αρχή ανακαλεί την απόφαση κατακύρωσης και εγκρίνει την ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά μειοδοσίας, Εργοληπτική Επιχείρηση ή Κοινοπραξία, επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και ούτω καθ' εξής. Η Προϊσταμένη Αρχή είναι υποχρεωμένη να γνωστοποιήσει στο δεύτερο μειοδότη την έκβαση του επανελέγχου των δικαιολογητικών του πρώτου μειοδότη, πριν την κοινοποίηση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος στο μειοδότη.

γ) Η απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος, όπως και οι λοιπές αποφάσεις, που λαμβάνονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2 του ν. 3263/04, κοινοποιούνται στους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς με απόδειξη ή με fax, κατά την κρίση της υπηρεσίας. Αν η ισχύς της προσφοράς του μειοδότη έχει λήξει και δε συμφωνεί στην παράταση ισχύος της προς το σκοπό σύναψης της σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή απευθύνεται στο δεύτερο κατά σειρά μειοδότη, στον οποίο κατακυρώνει το διαγωνισμό, αν αυτός συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής.

Άρθρο 5: Σύμβαση-Συμβατικά τεύχη

- 5.1 Σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26 του Π.Δ. 609/85, καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 35 του Π.Δ. 609/85.
- 5.2 Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεσθεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχόμενων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:
1. Το συμφωνητικό.
 2. Η παρούσα Διακήρυξη.
 3. Η Οικονομική Προσφορά.
 4. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
 5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
 6. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
 7. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
 8. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης.
 9. Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη ή προκύπτει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
 10. Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.